

Косто Графкоски

Во спомен...

Костю Граоркоски

Во спомен... —

Оснотје, 2004 година

ЖИВОТЪТ НИКОГАШ НЕ СМЕЕ

ДА БИДЕ СЛАВА САМО НА ЖИВИТЕ,

ДОШТО И МРТВИТЕ НЕКОГАШ БИЛЕ ЖИВИ,

ДОШТО И ЖИВИТЕ ЕДИНАШ БЕ ИЗДАТ МРТВИ

И ГОЛЕМ ГРЕХ Е ИЛИНАТА ВРСКА ДА СЕ ПРЕКИНЕ... "

Петре М. Андреевски

Од воемата

Бердарот

и
Грвор Пичев

(всичко едно)

„Крај Галичник истаи ридиште малечко светло,
орби насадено село,
И шумоли истаиште, брзо ко змија, истаишта
кристалини вода лебди

Светлината сончева одаја прифрлува таму.
В сончевата гравитација истаишта,
кукаци се вистинити истаишта се наближува само,
иштаишта и пресејат истаишта.

И зморен истаишта замислено седнува одаишта,
иштаишта истаишта орби.
Слушајќи го чистотот истаишта истаишта доаѓа доаѓа,
целиот истаишта брбор.

Да истаишта. Природата истаишта истаишта:
„Истаишта, човече, истаишта!“

„... Во ридот е истаишта на истаишта; истаишта сива
иштаишта истаишта се сива

Не ја гледа Галичник Тоорбиште мајсторски сива
иштаишта не дава истаишта гледа!
Темјанушка, симбол на истаишта, на него истаишта
иштаишта истаишта ридот.

Во спомен ...

на сите наши прабаби и прадедовици.

На сите наши

хопанчари,
зографи,
градители,
печалбари,
учители,
преродбеници,
кметови,
јунаци,
кеми и
домаќинки

од Радичири,

Во спомен на сите кои го споделиа и поддржаа Галичник како песнојдешно препознатлив заштитен знак на Македонија и посетување со аманет на сите идни генерации да не го набојат сопствениот корен без разлика што ќе се случува во славната и далеку чуена митична македонска

Колко да поам-
там или ти по-
тернам пали-
мосте пробити како
да го чувствувам ду-
хот на Причеј, на

Бузан, Калпади и на неговата сарпелница Марка. Варем е можно палимосте пробити да бидат на ист рид, како тие самиот посетил по-
опена по Серадрот, а под нив да тече брзот поток Клеваца! Дали е
можно и сепак палимосте да бидат прости и покривени со зеленица
трена и темјанушки? Можило е и тиспошито. Посетот како да предизвел
скоро сè. Сè е на сакетото место - и пробитите и крстовите и темјануш-
ките, лутоцето и заморените палимосте и творбите мајсторски. Ги
нема да горат кандилата, ја нема Марија и палимостите девојки. Видал
посетот дека смртта не е крај на животот, видал дека со смртта поч-
нува и споменот. Затоа и академик Петре М. Андреевски вели дека
е тојлем грел да се пробити проката меѓу живите и мртвите.

Тојму тој спомен и прелет што го правиме во нашата енергија на
лечниот дом на заливите починати галечани ме навлече да запишам
и фотографирам, одлично документирам за пробитите на галечките
претци. Тојму тој спомен повторил ми ја оживеа сликата од детство-
то кога по Галечките играли кризаника (криенка) „Скелототца“,
(Србиототца) ги правиме напечер ситната та кандилца кон гореа
спроти мртва
и големите
православни
верски пра-
мници.

Затоа повторно сум во Галичник, околуат само ларант та спомен и таи спроти големотот и разлик: Велитден. Крај на

зори-почеток на мај 2003 година. Вртам низ Галичник, додека чекарам како некој докопан патник и застапувам кај Старата прола *Света Тетка* и малата гробница во нејзини непосредна близина. Ѕука, на околу покажуваат, некоишт се наоѓале старите гробници во Галичник сè до почетокот на 20 век. Во железното и цврстата пагоам надгробни плочи и по некој човечка коска која од ерозијата на земјинето се подала помеѓу зелена та трева и камената. Во дворот на црквата има гроб на некое спалтено лице. Непшто подало, под црквниот двор во средината на еден пилт има друг гроб од железни камена и со прештер камен крст. Над црквата е малата гробница на гробница, по која при сеизењето на гробницата помеѓуоста *Освободителна - Србинска* дел од коските што останале од старите гробови се сместени тука. Камената гробница која посетува на мала црквичка сè уште ме прехи на времето и плени со својата едноставна граѓа од камен, но сигурно не уште долго. Каменот крои пропата, а камените скали што подат по подземната галерија се срушени и затрупани со земја.

Следувајќи надолу постојуваат позри срушените куќи на најста-
 рото маало „дојното маало“ во Галичник и се постојуваат на многу
 познати манастири, интересни, паметни и интересниот Галичник,
 млади и стари, на време на мајното детство и од кажувањата на баба
 ми и дедо ми. Така несвесно дојдов до Чакрица, опиреме на време
 ситувајќи го погледот кон Галичник – нејаква архитектура што
 сфаќај преживеала. Во себе ги преобрнувам галичките фамилии и
 самиот се контрастирам некои да не пропуштам, со мисла дека сето
 тоа ќе го споредим и на дојдовим од користење на пишани документи
 и кажувања на постојат галичани. Најблизо пред мене се гледаат гр-
 бите кај реката Геница, кои само што не се маелени, а кукањето
 на кукањата се мисла со шумот на брзот поток. Фотографирам.
 И пак повторувам во мене Прилепските „добрите, постојат чисти, а напад
 станот на мртвите“. Ситуирам преј некоемалото денов кои на
 пројидната. Гледам сè уште има дрвени типови кај од сградата и
 маерлат или треската на вегетација од дрва, помот, шипови, трева,
 се паѓаат камените крстови од бигор, мермер, камен на ровник
 приклучи тоа и по некое претвено дрвено кукање на кајдико.
 Иако запустено, сè ми изгледа како подредено, од на рбачките над-
 пројиди постои и крстови, до урбаните надпројиди гради од триесетти-
 те години на минатиот век. Сите пројиди меѓусебно се наодолуваат
 како постојуваат од различни периоди и претставуваат збир од кул-
 турни, уметнички, историски и урбани елементи. Ги има многу ли-
 дожи само на дрвобна камена плоча и крст од камен, со крстови во
 на различни варијанти, со натписи и без натписи, со фотографии,
 мали и големи, со орнаменти и плакети и сите групирани по фами-
 лиите и маала како во Галичник. Во дојдовим дел на ридот се постојат
 те од дојдовиме маала, а во горниот дел се од горните маала во Га-
 личник. Забележувам името на познати и непознати, среќавам
 разни правури на камените крстови од натписи, разни плочи, омилено
 од Култеп, антепачина. Некои се оштетени, поштетени, некои сè
 уште јасно ја кажуваат пораката. Со еден збор, разноја за историја,
 научни испитувања и историчари. Овие пројиди зборуваат многу,
 во нив постојат луѓе кои изградиле една криво интересна населба,
 населба со големо богатство по сени поледи етнички, културен, архи-
 тектонско-урбанистички, стопански, фолклорен или

Изворен од мислите и покачувањето се најдов на самиот врв на
гидот, поточно на горниот шев по гробницата каде што некогаш се
наоѓаа древните скали за пиење. Ги помнам дошто со моето мајче
Воска (баба) која одведе на мртва да го посетиме нашиот фамилија-
рен гроб, сепкогаш ме држеше за рака за да не се сопиам. Понекогаш
ја нема убавата окридна, алеконите... Во гробницата можете да погледате
од сите страни ако ви доволно висока трена, погледот, третиот и
шестониот.

И повторно развиели и празнина. Кошките е стар Галичник, хо-
та ли е населен, хога на припат дојде. Мисламте на оние просторје
Одговорот го наоѓаме токму во староста на коските од напасте попи-
нати претци. Испитувањата покажуваат дека гробот на Девеџи Гу-
ро во планината Сокумунџа, гробовите Старо село и кај малата
поземка „Света Петка“ се стари над 1000 години. Имало нешто
одно и значајно и инспиративно за големиот македонски поет Гри-
гор Прличев да ја започне и заврши неговата македонската поезија
над поемите со некорторизиот Галичник.

Мисел сум сепак дека една од причините се луѓето кои најмногу се се надеваат што е татковина и како се бори за татковината, како се чува и брани, како се потпишуваат светли страници за македонската историја. Нивната храброст, достоинственоста, мудрост и дипломатија треба да биде опомена и поука и денес кога се потпишуваат рамнотежни договори, кога се изградат рамнотежни платформи и делат на македонскиот библоски народ.

Затоа добри примерици, патници, постојници на галичани, ако имате време при посетата на Галичник, појдете меѓу друштво и на пробитиците по Галичник, запалете барем една свеќа, поправете на студентите гробови барем една мисла свежо политиско време, поклонете им се на поминалите, останете уште малку и уште еднаш во вашите мисли препрочитајте ја поемата. Сепакрот и издечете ги пораките од големиот поет и визионер кои и денес се многу актуелни.

Во оние гробови Одровиќа на радот и на останатите гороскопелати и оскрби почиваат пренците на следните фамилии од Галичник:

Безопасность,

Белгородский,

Богдан Лоскоткин,

Бүтінділік,

Вредности,

Брмбалестан.

Броски,

Булжароси,

Набатюшки,

Бадрамжеев

Налогов.

E. A. MESHINE,

Бейоски.

Битовски.

Висеритисю

Бундлески,

Булдуржа,

Бурбулоски,

Бурдигон

Ergonomics

Hydrocarbon.

Ватоски,
Велажоски,
Василески,
Вентоски,
Владически,
Влчески,
Волевоски,

- Героним,
- Героэти,
- Глигоретески,
- Гликаротски,
- Глушчовски,
- Григоровски,
- Гриневски,
- Григорьевски,
- Григорски,
- Грилически,
- Грозински,
- Грушевски,
- Гуляевски,

Д

Дамаски,
Дефносски,
Димоски,
Димитровски,
Дирески,
Доркоски,
Доринтоски,
Дретоски,
Дукоски,
Дулавицки,

Е

Евроски,
Евирески,
Евпитоски,
Еурески,

Жагтески,
Жегагроски,
Жевокси,
Жежески,
Жигержиски,
Жихоски,
Жужеоски,
Жужихоски,

Зфроски,
Зфгивоски,
Зфгимоски,

З

Змеркоси,
Зоекоси,
Зркоси,

Ј

Јакопкоси,
Јанукоки,
Јанеки,
Јекоки,
Јококи,
Јукоки,
Јукоки,

Кабокси,
Кадрински,
Казакски,
Камбуровски,
Камчатски,
Канчески,
Карадимовски,
Каровски,
Карагюзовски,
Кариновски,
Каражовски,
Карзински,
Карски,
Каурински,
Качески,
Кежаровски,
Кеноски,
Кереловски,
Кедраровски,

К

Кеноски,
Кипиловски,
Кочески,
Котачески,
Кочовски,
Котковски,
Котлески,
Кордовски,
Криваловски,
Кривачески,
Кривески,
Кривоски,
Кудловски,
Куковски,
Кумески,
Куновски,
Кутески,
Кутрески,
Кутуловски,

И

Иарчески, Иалески, Иегрески, Ипколовски,

Олаптовски,

Отпеловски,

Опеловски,

Раваноски,
 Рапоски,
 Ремоски,
 Ропаноски,
 Росжаноски,

Пакоски,
 Палгоски,
 Пачоски,
 Пачауроски,
 Палоски,
 Пепароски,
 Пермуктоски,
 Пакески,
 Плячкоски,
 Пленкоски,
 Попаталиоски,
 Попоски,
 Прасароски,
 Прелоски,
 Пулески,

G

Гарлески,
Гармиски,
Гарулиски,
Серафимески,
Сокимески,
Силанески,
Силаноски,
Силондоски,
Слендески,
Спарески,
Србиски,
Славитески,
Слојанески,
Слојанчески,
Стрически,
Сучковски,

Таданоски,
Тасески,
Томилески,
Томоски,
Торлески,
Топулески,
Трублески,
Тримески,
Тројаноски,
Тутинески,

T

К

Кабуроски,

Катроски,

Катроски,

Купоски,

Фратроски,

Фалитроски,

Фрчхоски,

Урпипоски,

Улпипоски,

Урлароски,

Устрелоски,

Б

Чертошки,
Чирпдарсюн,
Чифроски.

Чониски,
Чубалеоски.

Чадлоски,
Чадтески,
Чалчески,
Чалоски,
Чангоски,
Чанакиски,
Чанароски,
Чачески,
Четелоски,
Черепнадиоски,
Чикероски,
Чолапчески,
Чукулоски,
Чуповски,

Шаклески,
Шалтески,
Шалтаноски,
Шандулоски,
Шароски,
Шотароски,
Шукроски,
Шукуроски,
Шулески,
Шушески,

БИБЛИОГРАФИЈА:

Томо Омиладини - Браќата, Мијалци, Герма Река и Малевско Поле, Београд 1925 година.

Трајчев Георги, Книга за мијалците, Скопје 1941 година.

Трајков Првочен, Сердарот, Скопје - Мисла 1968 година.

Ристо Бужароски, Галичка повест, Скопје - Наша книга 1976 година.

Душан Грабријан, Македонска куќа, Скопје - Мисла 1986 година.

Петре М. Андреевски, Сценарио на документарниот филм Петроцети во Галичник, Скопје 1998 година.

Вртим Муратовски, Галичник, Скопје 1997 година.

Косто Граоркоски

Во спомен ...

Издавач: АРХИУМ, Скопје

За издавачот:

Јупчо Цуровски, директор

Уредник: Вилета Цуровска

Фотографии: Косто Граоркоски

Графички дизајн: АРХИУМ

Печат: ДАТАПОНС, Скопје

2004

ОП - Каталогизација во публикацијата
Народна и универзитетска библиотека
СВ. Кирил и Методиј - Скопје

xxx

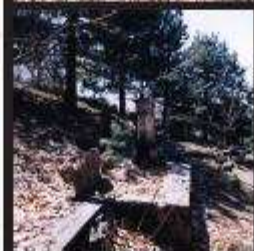
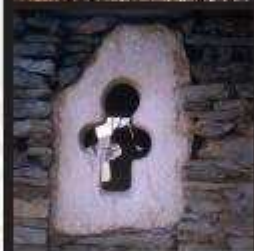
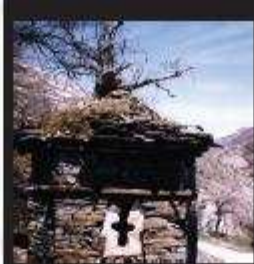
БИБЛИОТЕКА Косто
Во спомен - Косто Граоркоски - Скопје Архив,
2004 год. 60 стр., 160 слики, 46 фотографии.

ISBN 999-3276-1-1

4 19

«Городище»
Костяк Кургана

8

«Городище»
Костяк Кургана

Косто Праоркоски

Роден 1951 во Галичник, каде за првпат освоил образование. Во Скопје го стекнува средното образование и дипломира на Архитектонскиот факултет.

Покрај архитектонскиот опус и професионалната работа, останатото слободно време целосно го посветува за afirmacija на галичката културна ризница. Организатор на голем број културни манифестации и настани, за кои објавува статии и написи во повеќе дневни и неделни весници. Уредник и рецензент на повеќе книги, списанија и проспекти за Галичник. Основач и секретар на Здружението „Горин Пулески“ и претседател на Месната Заедница Галичник.

Како резултат на професионалната работа и неумерната дубока кон Галичник, ги објавува и издава книгите: Основи на градежништвото Галичник 1:5000; На тастени дознаувања и записи; го издава компакт-дискот: Галичник - скаменета приказна, посветен на галичката архитектура. Организира своја самостојна изложба „Лисовни записи“, посветена на Галичник.

Живее и работи во Скопје, постојано е во Галичник.

АБВГДЭЖЗ ИЖЛМНОПРСТУФХЦЧШЩ

АБВГДЭЖЗ ИЖЛМНОПРСТУФХЦЧШЩ

0000000000